

Reflexions d'un jove en l'elecció d'una professió¹

Escrit: per Marx entre el 10 i el 16 d'agost de 1835.

Primera edició: a *Archiv für die Geschichte des Sozialismus und der Arbeiterbewegung*, 1925. Traduït del llatí.

Traducció: la traducció de l'anglès l'acabà Juan Diego Pérez el 23 d'agost de 2007 a Quito (Equador) des de la versió en anglès de *Marx – Engels Collected Works*, Vol.1

La naturalesa, en si mateixa, ha determinat l'esfera de l'activitat en la que l'animal ha de moure's, i ho fa pacíficament dins d'aquesta esfera, sense intentar anar més enllà d'ella, sense tenir una noció de qualsevol altre camp. A l'home, també, la Deïtat donà un objectiu general: el d'ennoblir-se a si mateix i a la humanitat, però Ell li deixà buscar la manera d'assolir aquest objectiu; Ell li deixà escollir la posició social que més el satisfés, de la qual pot enfortir-se a si mateix i a la societat.

Aquesta elecció és un gran privilegi de l'home sobre la resta de la creació, però al mateix temps és un acte que pot destruir la seva vida, frustra tots els seus plans i el fa infeliç. Per conseqüent, considerar seriosament aquesta elecció és, certament, el primer deure d'un jove que està començant la seva carrera i no vol deixar els seus assumptes més importants per arriscar-se.

Tots tenim un objectiu que ens sembla gran; i, realment, per a la convicció més profunda, és així, la més profunda veu del cor ho declara d'aquesta manera, la Deïtat mai deixa a l'home mortal totalment sense una guia; Ell parla suaument però amb certesa.

Però aquesta veu pot ofegar-se fàcilment, i el que nosaltres prenem com a inspiració pot ser el producte del moment, que potser també es pot destruir per un altre. La nostra imaginació, potser, està al foc, les nostres emocions agitades, els fantasmes volen davant els nostres ulls, i ens submergim precipitadament en allò que el nostre impetuós instint suggereix, que arribem a imaginar-nos que la Deïtat ens ha assenyalat. Però el que nosaltres abracem ardentment aviat ens rebutja i és aleshores que veiem la nostra existència en runes.

Hem d'examinar, per conseqüent, seriosament, si realment hem estat inspirats a l'escollir la nostra professió, si una veu interna ho aprova; o, si aquesta, és un engany, i el que nosaltres prenem com una crida de la Deïtat, és una autodecepció. Però, com podem reconèixer això, si no és rastrejant la font de la pròpia inspiració?

Pel que fa a l'ímpetu, aquest promou l'ambició i fàcilment pot produir la inspiració, o el que nosaltres prenem per inspiració; però la raó no pot refrenar a l'home que és temptat pel dimoni de l'ambició, i se submergeix precipitadament en allò que els seus impetuosos

¹ **Reflexions d'un Jove per a l'elecció de la seva professió** és un assaig escrit per Marx pels exàmens escolars al Gimnàsium Real Frederick William III a Tréveris, l'agost de 1835. Només s'han conservat set pàgines: l'assaig anterior, per a l'elecció d'un escriptor, un assaig en llatí sobre el regnat d'August i un assaig religiós en un llatí inadvertit, una traducció del grec, una traducció en francès i un full sobre matemàtiques (tots publicats a Marx/Engels, *Historisch-Kritische Gesamtausgabe*, Erste Abteilung, Atan 1, Zweiter Halbband, Berlin, 1929, S. 164-82). En l'original hi ha nombroses acotacions, presumiblement fetes pel mestre d'història i filosofia, el director d'escola del gimnàs, Johann Hugo Wytttenbach, que no es reproduïxen en aquesta edició, que també feu el comentari següent: "Bastant bo. L'assaig està marcat per una riquesa de pensament i una narració sistematitzada bona. Però generalment l'autor ha comès molt un error, peculiarment busca expressions pintoresques detallades per a l'elaboració. Per conseqüent, molts passatges subratllen la falta de claredat necessària i de definició; i, sovint, la precisió en les expressions separades així com en els paràgrafs sencers". En anglès, aquest assaig es publicà el 1961 als EUA, al diari *The New Scholasticism*, Vol. XXXV, No.2, Baltimore-Washington, pp. 197-201, i a *Writting of the Young Marx on Philosophy and Society*, Garden City, Nova York, 1967, pp.35-39.

instints li suggereixen: ell ja no escull la seva posició a la vida, ara aquesta és presa per casualitat i il·lusió.

No som cridats a adoptar la posició que ens ofereix les oportunitats més brillants; potser no és el que, a la llarga, podem sostenir-ho, mai ens cansarem, ni es diluirà la nostra passió, mai permetrem que el nostre entusiasme creixi impersonalment, excepte si veiem els nostres desitjos incomplets, les nostres idees insatisfetes i haguem de “descobrir-nos” contra la Deïtat i la maledicció de la humanitat.

Però no només és l’ambició la que pot despertar l’entusiasme sobtat per una professió particular; potser podríem haver-la embellida en la nostra imaginació, per fer que sembli allò més alt que la vida pot oferir. No hem analitzat, ni considerat la càrrega sencera, la gran responsabilitat que s’imposa en nosaltres; només ho hem vist a distància, i la distància és enganyosa.

La nostra pròpia raó no pot aconsellar-nos; per ella, la decisió no es recolza per l’experiència ni per la observació profunda; s’enganya per l’emoció i s’enlluerna per la fantasia. Aleshores, a qui hem de mirar? Qui ha de recolzar-nos allà on la nostra raó ens desampara?

El nostre cor diu: els nostres pares, que han recorregut el camí de la vida i han experimentat la severitat del destí.

I si el nostre entusiasme encara persisteix, si continuem estimant una professió i creiem en la seva crida, tot i haver-la examinat a sang freda, després de percebre les seves càrregues i dificultats, aleshores haurem d’adoptar-la, aleshores ningú farà que el nostre entusiasme ens enganyi ni que la impaciència ens dugui lluny.

Però no sempre podem assolir la posició a la qual creiem que som cridats, les nostres relacions en la societat estan relativament preestablertes abans que estiguem en una posició de determinar-les.

La nostra constitució física és, sovint, un obstacle amenaçant i no permet a ningú mofar-se dels seus drets. És cert que podem pujar sobre aquesta però aleshores la nostra caiguda és la més ràpida de totes, d’aquí que siguem aventurats en construir sobre les runes esmicolades. Aleshores la nostra vida sencera és un forcejament infeliç entre els principis mentals i corporals. Però aquell que és incapaç de reconciliar els seus elements interns en pugna, com pot resistir la tensió tempestuosa de la vida? Com pot actuar serenament? I és exclusivament des de la calma que aquests grans i fins fets poden sorgir; és en l’únic terreny en el que les fruites madures es desenvolupen amb èxit.

Encara que no podem treballar molta estona, i gairebé mai de bona gana amb una constitució física que no se satisfà a la nostra professió, el pensament, no obstant, sorgeix del sacrifici del nostre benestar enfront el deure, actua vigorosament tot i que siguem dèbils. Però si hem escollit una professió per a la que no posseïm el talent, mai podrem exercir-la merescudament. Comprendrem aviat, amb vergonya, la nostra pròpia incapacitat i decidirem que som éssers creats inútils, membres de la societat incapaços de complir la seva vocació. Aleshores la conseqüència més natural és el menyspreu a un mateix i, el que és dolorós, sentir-se com la persona més incapaç de fer allò que el món exterior pot oferir. El menyspreu a un mateix és una serp que en la vida rosega el pit alhora que xucla la sang del cor i ho barreja amb el verí de la misantropia i la desesperació.

Una il·lusió sobre el nostre talent, per a una professió a la qual hem examinat estretament, és una falta que pren la seva venjança sobre nosaltres mateixos i, tot i així, no es troba amb la censura del món extern, que dóna lloc al dolor més terrible que pot infligir als nostres cors.

Si hem considerat tot això, i si les condicions de la nostra vida ens permeten escollir qualsevol professió que ens agradi, podem adoptar el que ens assegura el valor més gran aquell que està basat en les idees la veritat de les quals ens convencen completament, que ens ofereix l’abast més ampli per treballar per a la humanitat i per a nosaltres mateixos, per apropar-se més a l’objectiu general de cada professió: la perfecció.

El major mèrit d'un home és aquell que dóna una gran noblesa a les seves accions i a tots els seus èxits, que el fan invulnerable, admirat per la multitud i que l'havia elevat amb anterioritat.

Però el mèrit només pot assegurar-se per una professió en la que no siguem eines servils, en la qual actuem independentment en la nostra pròpia esfera. Només pot assegurar-se per una professió que no exigeixi actes repressibles, inclosos aquells repressibles només en la seva aparença exterior. Una professió que els millors puguin seguir amb noble orgull. Una professió que assegurí això en el més gran grau no sempre és la millor, però sempre serà la preferida.

Però així com una professió que no ens dóna cap seguretat del seu mèrit ens degrada, hem de sucumbir sota les càrregues de qui s'ha basat en idees que les reconeixem posteriorment com a falses.

Gairebé no tenim cap recurs per a l'autodecepció, i el que una salvació desesperada és aquella que s'obté per la traïció de si mateix!

Aquestes professions que són tan embolicades en la vida mateixa, concernents amb les veritats abstractes, són les més perilloses pel jove, els principis del qual no són encara fermes, fortes ni inflexibles. Al mateix temps, aquestes professions poden semblar les més excelses si han estat preses d'arrel en els nostres cors i si som capaços de sacrificar les nostres vides i tots els èxits pels ideals que aspirem en ells.

Elles poden donar felicitat a l'home que té una vocació per aquestes, però destrueixen a aquells que les adopten imprudentment, sense reflexió, rendint-se a l'impuls del moment.

Per un altra banda, tenim més consideració en les idees que basen la nostra professió en donar-nos un alt estatus en la societat, en reforçar el nostre propi mèrit i en fer les nostres accions indiscutibles.

Algú que esculli una professió que valori favorablement, s'esgarrifarà amb la idea de ser indigne d'ella; només actuarà noblement si la seva posició social és la d'un noble.

Però la guia principal que ha de dirigir-nos en l'elecció d'una carrera és el benestar de la humanitat i la nostra pròpia perfecció. No hem de pensar que aquests dos interessos puguin estar en conflicte, que un hagi de destruir l'altre; al contrari, la naturalesa de l'home està constituïda de tal manera que només pot assolir la seva pròpia perfecció treballant per a la perfecció, per al bé dels seus semblants.

Si un només treballa per a si mateix, potser pot tornar-se un famós de l'aprenentatge, un gran savi, un poeta excel·lent, però mai podrà ser perfecte, veritablement gran.

La història crida a aquests homes els més grans, els que s'han ennoblit treballant pel bé comú; l'experiència aclama com el més feliç a qui ha fet el més gran número de persones felices; la religió mateixa ens ensenya que l'ideal de vida per qui tots s'esforcen per copiar se sacrificà per causa de la humanitat, i qui s'atreviria a convertir en res aquests judicis?

Si en la vida hem escollit la posició des de la qual podem treballar més per la humanitat, cap càrrega ens pot doblegar perquè són sacrificis en benefici de tots; aleshores experimentarem una no petita, limitada, egoista alegria, però la nostra felicitat pertany a milions, els nostres fets es viuran calladament, però per sempre, per la feina, i sobre les nostres cendres s'abocaran les ardents llàgrimes de la gent noble.

Marx